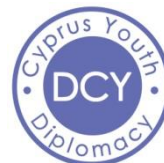

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

2^{ης} Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων

25 Σεπτεμβρίου 2017
Βουλή των Αντιπροσώπων

Διοργανωτές/Συντονιστές:
Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου – Cyprus Youth DiplomaCY

Τι είναι

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας νομοθετεί στα πλαίσια του διαχωρισμού των εξουσιών σε ένα Κράτος Δικαίου, έτσι και η **2η Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων** νομοθέτησε με έναν ιδιότυπο τρόπο, μέσω της υιοθέτησης εκθέσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, οι οποίες προσομοιάστηκαν.

Οι 56 βουλευτές χωρίστηκαν σε 5 Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, κάθε μια από τις οποίες συζήτησε ένα θέμα σχετικό με τις ανάγκες και τους προβληματισμούς των νέων και κατέληξε συγγράφοντας Έκθεση. Η έκθεση κάθε κοινοβουλευτικής επιτροπής παρουσιάστηκε στην ολομέλεια των 56 Βουλευτών, ακολούθησε συζήτηση και τέθηκαν όλες σε ψηφοφορία. Κάθε έκθεση που έχει υπερψηφιστεί θα παραδοθεί στον αρμόδιο Υπουργό (Υπουργό της πραγματικής Κυβέρνησης) και σε άλλους τεχνοκράτες, ως η άποψη των νέων για τα συγκεκριμένα ζητήματα, με την εντολή να λάβει υπόψη την έκθεση και να την εντάξει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου του.

Το συγκεκριμένο έργο συνδέεται άμεσα με τον Διαρθρωμένο Διάλογο, καθώς για πρώτη φορά στην Κύπρο, οι αποφάσεις και οι απόψεις των νέων θα κατατεθούν σε υψηλό πολιτικό επίπεδο, όπως στον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και τους Υπουργούς οι οποίοι χειρίζονται θέματα που θα συζητήσουν οι νέοι.

Στόχος του Προγράμματος

Στόχος είναι η «Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων» να καταστεί θεσμός στην Κύπρο, έτσι ώστε να δοθεί μόνιμα χώρος στους νέους ανθρώπους να εκφράσουν τις απόψεις τους για όλα αυτά που τους αφορούν, τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο λήψης αποφάσεων. Σε μια εποχή πολιτικής απάθειας των νέων, σκοπός είναι να κατανοήσουν οι νέοι το ρόλο της Βουλής και των βουλευτών στην λήψη αποφάσεων που αφορούν τους πολίτες, να δώσουν οι ίδιοι το στίγμα τους για όλα όσα τους αφορούν αλλά και να ενδυναμωθεί η Δημοκρατία αφού οι «Νέοι Αντιπρόσωποι» θα έχουν ευθύνες και υποχρεώσεις για την λήψη των σωστών αποφάσεων οι οποίες θα καθορίσουν το μέλλον του τόπου τους.

Με τη διεξαγωγή της 2ης Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων, οι νέοι της Κύπρου εξέφρασαν τις απόψεις τους ως νομοθέτες οι ίδιοι. Εμπεδώθηκαν ορισμοί όπως δημοκρατία, ελευθερία του λόγου με σεβασμό προς τις αντίθετες απόψεις, ανθρώπινα δικαιώματα, συζήτηση, πολιτική αλλά και η συζήτηση και ο συμβιβασμός υπέρ της ύπαρξης αμοιβαίας αποδεκτής λύσης σε προβλήματα που αφορούν τους νέους.

Κοινοβουλευτικές Επιτροπές

Οι νέοι και οι νέες της Κύπρου, διαμόρφωσαν με τη ψήφο τους την ημερήσια διάταξη της 2ης Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων.

Τα θέματα που συζητήθηκαν στην κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή είναι τα ακόλουθα:

Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων:

«Η Ενεργειακή στρατηγική της Κύπρου στον τομέα της έρευνας και αξιοποίησης των υδρογονανθράκων – Γεωπολιτικές Διαστάσεις».

Επιτροπή Εργασίας:

«Πρακτική άσκηση μετ' απολαβών. Η Κυπριακή πραγματικότητα: Διαπιστώσεις, Προβληματισμοί, Εισηγήσεις».

Επιτροπή Εσωτερικών:

«Οριζόντια ψηφοφορία και ενίσχυση συμμετοχής των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων».

Επιτροπή Παιδείας:

«Αναγνώριση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης».

Επιτροπή Περιβάλλοντος:

«Διαχείριση αποβλήτων – αστικών και άλλων λυμάτων».

Διοργανωτές

Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου

Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου ιδρύθηκε το 1996 ως μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός με βασικό στόχο την προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας τόσο ανάμεσα στους νέους όλης της Κύπρου όσο και με άλλους νέους διεθνώς. Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου αποτελεί τη μοναδική πλατφόρμα εκπροσώπησης των οργανώσεων νεολαίας στη Κύπρο (κομματικών και μη) λειτουργώντας ως ο συντονιστικός τους φορέας με την πολιτεία και ως αντιπροσωπευτικός τους φορέας σε διάφορα διεθνή και ευρωπαϊκά φόρα. Στο Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου συμμετέχουν σήμερα όλες οι οργανώσεις νεολαίας των πολιτικών κομμάτων, φοιτητικών και μαθητικών παρατάξεων, αλλά και συνδικαλιστικών και αγροτικών οργανώσεων όπως και τις οργανώσεις νεολαίας των θρησκευτικών ομάδων αλλά και αρκετές άλλες οργανώσεις, συμπεριλαμβανόμενες και από την τουρκοκυπριακή κοινότητα, οι οποίες προωθούν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων που απασχολούν τη νεολαία.

Cyprus Youth DiplomaCY

Το Cyprus Youth DiplomaCY λειτουργεί από τον Οκτώβριο του 2014, και έγινε επίσημα ΜΚΟ τον Μάιο του 2015. Δημιουργήθηκε από μια ομάδα Κύπριων νέων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Διπλωματία και τις Διεθνείς Σχέσεις με στόχο να παρακινήσει τους νέους της Κύπρου να γίνουν ενεργοί πολίτες, να ασχοληθούν με τα τεκταινόμενα καθώς και να ακουστεί η φωνή των νέων της Κύπρου σε ζητήματα διπλωματίας, διεθνών σχέσεων και πολιτικής. Το Cyprus Youth DiplomaCY δίνει την ευκαιρία στα μέλη του να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις, συνέδρια, συζητήσεις, επισκέψεις μελέτης, προσομοιώσεις διεθνών οργανισμών και αποστολές στο εξωτερικό, με ιδιαίτερη έμφαση στη διπλωματία, στις διεθνείς σχέσεις καθώς και στην προάσπιση των δικαιωμάτων των νέων

Εκθέσεις Επιτροπών

Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

«Η Ενεργειακή στρατηγική της Κύπρου στον τομέα της έρευνας και αξιοποίησης των υδρογονανθράκων – Γεωπολιτικές Διαστάσεις»

Η Κύπρος ως σταυροδρόμι τριών ηπείρων ανέκαθεν αποτελούσε γεωστρατηγικό κέντρο στην ανατολική Μεσόγειο, τόσο λόγω της θέσης της όσο, και των πλούσιων φυσικών της πόρων. Η ανακάλυψη υδρογονανθράκων δίνει τη δυνατότητα στην Κύπρο να διαδραματίσει κομβικό ρόλο στα ενεργειακά δρώμενα της περιοχής. Το γεγονός αυτό αποτελεί ταυτόχρονα μια ευκαιρία και πρόκληση για την επίτευξη των εθνικών μας στόχων για ευημερία και ανάπτυξη.

Το «ενεργειακό ζήτημα» της Κύπρου είναι ένα θέμα εξαιρετικά επίκαιρο αλλά συνάμα ευαίσθητο και πολύπλοκο το οποίο δύναται να επηρεάσει θετικά το μέλλον της νεολαίας τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά. Η επιτυχία έγκειται στην ύπαρξη ολιστικής στρατηγικής της Κύπρου, μέσα από την διπλωματία και την ορθή διαχείριση του νεοφανούς αυτού παράγοντα ανάπτυξης. Η ενεργειακή ασφάλεια είναι καθοριστικής σημασίας για την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, καθώς η αβεβαιότητα που προκαλείται από τις τρέχουσες γεωπολιτικές εξελίξεις απειλεί την σταθερότητα και τις προοπτικές ανάπτυξης ολόκληρης της περιοχής χωρίς την ύπαρξη κατάλληλου χειρισμού.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ψηφίσει το νόμο που προνοεί τη Διακήρυξη της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης Και Υφαλοκρηπίδας. Στη νομοθεσία αυτή καθορίζονται μεταξύ άλλων και τα κυριαρχικά της δικαιώματα στις θαλάσσιες ζώνες και ενσωματώνονται οι διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982. Οι περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) Κανονισμοί του 2007 και 2009 αποτελούν το κανονιστικό πλαίσιο για την έρευνα και αξιοποίηση υδρογονανθράκων.

Η ΑΟΖ της Κύπρου οριοθετήθηκε μέσα από διμερείς συμφωνίες με την Αίγυπτο, το 2003, τον Λίβανο το 2007, και το Ισραήλ, το 2010. Η συμφωνία με την Αίγυπτο και το Ισραήλ τέθηκαν σε ισχύ το 2004 και το 2010 αντίστοιχα, εντούτοις η συμφωνία με το Λίβανο δεν επικυρώθηκε ακόμα. Σε όλες τις συμφωνίες τα σύνορα οριοθετούνται σύμφωνα με την αρχή της Μέσης Γραμμής.

Σε εφαρμογή των παραπάνω το Κράτος ανακήρυξε ΑΟΖ και προχώρησε από το 2007 σε τρεις γύρους αδειοδοτήσεων.

Οι επιλογές που έχει η Κυπριακή Δημοκρατία για να καταστήσει το φυσικό αέριο εμπορεύσιμο είναι στην ουσία πέντε και η επιλογή πρέπει να γίνει στα πλαίσια ενός

ευρύτερου πολιτικού σχεδιασμού. Η πρώτη επιλογή και αυτή που προκρίνεται μέχρι τώρα από τη Κυβέρνηση είναι η εξαγωγή του φυσικού αερίου υγροποιημένου, από τον σταθμό υγροποίησης που θα δημιουργηθεί στο Βασιλικό. Η δεύτερη είναι η εξαγωγή ημι-επεξεργασμένου φυσικού αερίου, δηλαδή συμπιεσμένου και η τρίτη επιλογή είναι η εξαγωγή απευθείας του φυσικού αερίου με αγωγό χωρίς καμιά επεξεργασία. Οι υπόλοιπες δύο επιλογές αποτελούν έμμεσους τρόπους εξαγωγής του φυσικού αερίου, αφού η μια προϋποθέτει τη χρησιμοποίηση του αερίου για παραγωγή και εξαγωγή ηλεκτρισμού. Η τελευταία αφορά τη μετατροπή του φυσικού αερίου σε άλλα καύσιμα και την μετέπειτα εξαγωγή τους. Στο πλαίσιο χάραξης της ενεργειακής στρατηγικής πρέπει να αποφασιστεί και η διαδρομή εξαγωγής του φυσικού αερίου, αφού όπως προαναφέρθηκε μέχρι την επίλυση του κυπριακού προβλήματος, η εξαγωγή μέσω της Τουρκίας φαντάζει ακατάλληλη λύση.

Η δραστηριοποίηση της Κύπρου στον τομέα των υδρογονανθράκων είναι υψίστης σπουδαιότητας για τους πολίτες της χώρας και το μέλλον της. Πιο συγκεκριμένα:

Οι τελευταίες έρευνες δεικνύουν ότι το φυσικό αέριο αναμένεται να έχει κατακόρυφη ζήτηση σε πρόσφατη μελέτη του 2017.

Είναι γεγονός ότι η γεωλογία της Κύπρου αποδεικνύεται ως η πλέον κατάλληλη για να καταστεί ενεργειακός κόμβος, λόγω του ότι είναι μη σεισμογενής σε σχέση με τα γειτνιάζοντα κράτη αποτελώντας πρόσφορο έδαφος για να περάσει ο αγωγός από την Κύπρο.

Η Ε.Ε. επιδιώκει να ανεξαρτητοποιηθεί ενεργειακά, χωρίς να χρειάζεται πλέον να εισάγει φυσικό αέριο από τρίτες χώρες. Η πολιτική της Ε.Ε. για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν είναι δυνατόν να καλύψει όλες τις ενεργειακές ανάγκες των κρατών μελών, πόσο μάλλον εν μέσω της οικονομικής κρίσης, ως εκ τούτου η Κύπρος δύναται να αναλάβει ενισχυμένο ρόλο ως ενεργειακός κόμβος.

Τα συμφέροντα της Κύπρου προστατεύονται μέσω των αδειοδοτήσεων σε εταιρείες κολοσσούς, οι οποίες έχουν την στήριξη ισχυρών κρατών.

Παράλληλα, η ενεργειακή ανάδειξη της Κύπρου μπορεί να αποτελέσει μοχλό πίεσης και διπλωματικό χαρτί στις προσπάθειες επίλυσης του εθνικού μας προβλήματος. Αφενός, αλλάζει το ισοζύγιο των δυνάμεων με την συνεκμετάλλευση των φυσικών πόρων από τους πολίτες και των δύο κοινοτήτων. Αφετέρου, δημιουργούνται προοπτικές κατασκευής αγωγού για πιθανή εξαγωγή φυσικού αερίου μέσω Τουρκίας.

Η τήρηση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Μελέτης είναι αποδεδειγμένη και όσες εταιρείες δραστηριοποιούνται στο χώρο της ενέργειας εφαρμόζουν την καθορισμένη πράσινη πολιτική. Η χρήση του φυσικού αερίου σε σύγκριση με το

πετρέλαιο αναμένεται να συμβάλλει θετικά στη διαφοροποίηση της σύνθεσης των ενεργειακών πηγών αλλά και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εισηγείται ένα σχέδιο στοχευμένης εθνικής στρατηγικής. Ο ορθός πολιτικός χειρισμός από πλευράς Κυβέρνησης αποτελεί επιτακτική ανάγκη καθώς κρίνεται ζήτημα μείζονος σημασίας η ορθολογική εκμετάλλευση για αναπτυξιακούς σκοπούς με παροχές προς τους ίδιους τους πολίτες. Στο πλαίσιο του ορθού πολιτικού χειρισμού αξιοποίησης, η Επιτροπή προτείνει μία πολυεπίπεδη δέσμη μέτρων, δράσεων και πρακτικών εις τρόπον ώστε να επωφεληθεί το κοινωνικό σύνολο με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους της Κύπρου. Συγκεκριμένα, εισηγούνται τα εξής:

Τη δημιουργία «Ενεργειακού Ταμείου Κοινωνικών Παροχών», στο πλαίσιο του Νορβηγικού μοντέλου, υπό τον έλεγχο και διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, με αυξημένη επίβλεψη και εποπτεία από ανεξάρτητες κρατικές αρχές. Το Διοικητικό Συμβούλιο του εν λόγω «Ταμείου», για σκοπούς διαφάνειας θα απαρτίζεται τόσο από μόνιμο προσωπικό με αξιοκρατικά κριτήρια διορισμού, όσο και από αιρετά μέλη. Το «Ταμείο» θα αντλεί πόρους από την φορολόγηση των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο τομέα της ενέργειας με άμεση υλοποίησή του από τα πρώτα κιόλας έσοδα που αποκόμισε η Κυπριακή Δημοκρατία μέσω των Γύρων Αδειοδότησης Έρευνας. Στο μεγαλύτερο ποσοστό του, το κεφάλαιο του «Ταμείου», θα αφορά επενδύσεις για να διασφαλίζονται οι μελλοντικές γενεές πολιτών, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό, θα αφορά άμεση επιστροφή σε οφέλη στους πολίτες με τη μορφή κοινωνικών παροχών. Περαιτέρω, ένα ποσοστό θα διατηρείται ως ελάχιστο αποθεματικό στο «Ταμείο».

Την ίδρυση ενός «Ινστιτούτου Ενέργειας», υπό την αιγίδα κρατικού εκπαιδευτικού ιδρύματος, για σκοπούς συνεχούς κατάρτισης του προσωπικού που δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας καθώς επίσης και ενημέρωσης μέσω σεμιναρίων των κρατικών αξιωματούχων. Με την οικονομική στήριξη του προαναφερθέντος «Ταμείου» θα προβλέπεται ειδικό κονδύλι για την έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της Ενέργειας εν γένει. Η σύνταξη Εκθέσεων – Μελετών αλλά και η διοργάνωση συνεδρίων/ ημερίδων με διεθνή χαρακτήρα θα είναι από τις βασικές λειτουργίες του θεσμού.

Όπως δοθεί έμφαση σε επενδυτικά και αναπτυξιακού χαρακτήρα έργα στον τομέα της ενέργειας και όχι μόνο. Με τον τρόπο αυτό, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας και καταπολεμείται το ολοένα αυξανόμενο φαινόμενο της ανεργίας. Επίσης, προτείνεται ένα σχέδιο απασχόλησης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού συγκεκριμένων περιοχών με προτεραιότητα πρόσληψης των κατοίκων των περιοχών που επηρεάζονται.

Τα συνεχή κίνητρα προς τους νέους να απασχοληθούν στον τομέα της ενέργειας με παροχή υποτροφιών για σπουδές στον ευρύτερο τομέα και απασχόληση στον

χώρο αυτό. Ως άμεσο αποτέλεσμα θα είναι η επιστροφή των νέων επιστημόνων που αποχωρούν στο εξωτερικό προς εύρεση καλύτερων συνθηκών εργασίας.

Πρόταση προς δραστηριοποίηση των εταιρειών με αυστηρά μέτρα ασφαλείας για προστασία των εργαζομένων και των κατοίκων της περιοχής στην οποία θα κατασκευαστεί το τερματικό.

Τον εξοπλισμό και εκπαίδευση ειδικής και επίλεκτης στρατιωτικής ομάδας από μόνιμα μέλη του Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας για την άμεση αντιμετώπιση και καταστολή απειλών προς προστασία των δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης της ενέργειας. Κρίνεται αδήριτη ανάγκη η ύπαρξη ενός αποτελεσματικού κανονιστικού πλαισίου, προς διασφάλιση της θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας για την αποτελεσματική διαχείριση των απειλών με κυρώσεις κατά τρίτων χωρών.

Τέλος, να επιλυθεί το ζήτημα της ΑΟΖ ανάμεσα στο Λίβανο και το Ισραήλ και να επικυρωθεί η συμφωνία Κύπρου - Λιβάνου από το Κοινοβούλιο του Λιβάνου για την οριοθέτηση της ΑΟΖ. Η Κύπρος να γίνει ο διαμεσολαβητής για να υπάρξει λύση στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων καθώς αφορά άμεσα τα συμφέροντα της Κύπρου με διπλωματικές επαφές σε συνεργασία με τον ΟΗΕ.

Η γεωπολιτική κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, χαρακτηρίζεται από εντάσεις. Μολαταύτα, υπάρχουν βλέψεις συνεργασίας με την Κύπρο από τα γειτονικά κράτη, όπως είναι το Ισραήλ, η Αίγυπτος και ο Λίβανος. Η Κύπρος ενθαρρύνει τις προσπάθειες της Ελληνικής Κυβέρνησης για κήρυξη της ΑΟΖ της εις τρόπον ώστε να υλοποιηθεί η ενεργειακή συνεργασία ανάμεσα στα δύο κράτη.

Η άρνηση της Τουρκίας να αναγνωρίσει τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου, παρά τις υποδείξεις της Ε.Ε. και του Ο.Η.Ε., με δηλωμένη αδιαλλαξία ως προς τη στάση της, υπονομεύει το ενεργειακό πρόγραμμα της Κύπρου και το αίσθημα ασφαλείας, καθώς δεν επιτρέπει την ομαλή δραστηριοποίηση έρευνας ύπαρξης υδρογονανθράκων.

Στο πλαίσιο της αδιάλλακτης πολιτικής της, προχώρησε σε μονομερή οριοθέτηση και αδειοδότηση προς αποκλειστική εκμετάλλευση από την Τουρκία.

Επίσης, μέσω της μονομερούς χάραξης ΑΟΖ από την Τουρκία, αμφισβητούνται πέντε από τα οικόπεδα της Κύπρου. Τονίζεται, δε, ότι η Τουρκία, δεν έχει υπογράψει τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982.

Η Κύπρος και ευρύτερα η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου μπαίνει πλέον σε μια νέα εποχή. Η εξεύρεση υδρογονανθράκων την καθιστά μείζονα ενεργειακή δύναμη αλλάζοντας τις παγκόσμιες γεωπολιτικές ισορροπίες.

Με τις προτάσεις μας αποσκοπούμε στην υλοποίηση μιας εθνικής ενεργειακής στρατηγικής, στοχεύοντας πάντα στην ανάπτυξη και ευημερία των πολιτών, αναπόσπαστο κομμάτι της οποίας είναι και οι νέοι. Οι βάσεις έχουν ήδη τεθεί και σήμερα η νέα γενιά καλείται να οικοδομήσει το αύριο.

Προσδοκούμε σε μία δίκαιη και βιώσιμη λύση του εθνικού μας προβλήματος που θα οδηγήσει στην αξιοποίηση του φυσικού πλούτου προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού, με σημαντικές προοπτικές για το μέλλον.

Καλούμε και ενθαρρύνουμε τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, έχοντας υπόψη τις προσπάθειες των τελευταίων ετών, να στηρίξουν την Έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Επιτροπή Εργασίας

Πρακτική Άσκηση μετ' απολαβών. Η Κυπριακή πραγματικότητα: Διαπιστώσεις, Προβληματισμοί, Εισηγήσεις.

Εισαγωγή:

Το θέμα που απασχόλησε την Επιτροπή Εργασίας της Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων ήταν η «Πρακτική Άσκηση μετ' απολαβών. Η Κυπριακή πραγματικότητα: Διαπιστώσεις, Προβληματισμοί, Εισηγήσεις.». Το θέμα προτάθηκε ως αποτέλεσμα της απουσίας ενός νομοθετικού πλαισίου που να κατοχυρώνει την πρακτική άσκηση μετ' απολαβών. Πρόκειται για ένα θέμα το οποίο είναι συνέπεια της οικονομικής κρίσης που ταλανίζει την χώρα μας και απασχολεί ένα μεγάλο ποσοστό των νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας.

Γενική Θέση:

Η πρακτική άσκηση μετ' απολαβών είναι ένα θέμα το οποίο έχει σε μεγάλο βαθμό παραμεληθεί στην Κυπριακή πραγματικότητα παρά το γεγονός ότι επηρεάζει ένα μεγάλο αριθμό νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας. Αντίθετα στην Ευρώπη το θέμα έχει αρχίσει να προσελκύει το ενδιαφέρον των εκεί κοινωνικών εταίρων με αφετηρία την απόφαση του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή στην υπόθεση 454/2014/PMC με την οποία το γραφείο του Διαμεσολαβητή προέβη σε σύσταση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την πρακτική που ακολουθούσε και αφορούσε τη μη πληρωμή των εργαζομένων οι οποίοι πραγματοποιούσαν την πρακτική τους άσκηση. Σύμφωνα λοιπόν με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να πληρώνει όλους τους εκπαιδευόμενους που εργοδοτεί έτσι ώστε να μπορεί να παρέχει μεγαλύτερη πρόσβαση προς όλους τους νέους εργαζόμενους ανεξαρτήτως κοινωνικής και οικονομικής θέσης.

Στην Ευρώπη διάφοροι οργανισμοί όπως το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Νεολαίας, το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας και το Youth Intergroup έχουν ξεκινήσει μια δυναμική εκστρατεία για την κατοχύρωση κατώτατης υποχρεωτικής αμοιβής για τους εκπαιδευόμενους που εργάζονται στα διάφορα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Κύπρο, με εξαίρεση την πρωτοβουλία του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου, το επίσημο κράτος δεν έχει αναλάβει καμία πρωτοβουλία, ενώ η κατάσταση έχει επιβαρυνθεί ένεκα και της οικονομικής κρίσης.

Αίτια Φαινομένου:

- Η εξ' ορισμού αδύναμη θέση των νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας.
- Η απουσία οποιασδήποτε νομοθετικής προστασίας.
- Η απουσία νομικά υποχρεωτικού και καθολικού κατώτατου μισθού.
- Η ύπαρξη αδυναμίας στο σύστημα συντονισμού των κοινωνικών εταίρων για απάμβλυνση του προβλήματος μέσω κοινών δράσεων.
- Η οικονομική κρίση και οι συνέπειες της όπως απορρύθμιση της αγοράς εργασίας και των εργασιακών σχέσεων.
- Η έλλειψη στοχευμένης διαχρονικής στρατηγικής από την πολιτεία.

Κατά συνέπεια:

- Οι εργοδότες δρουν κατά το δοκούν και παρατηρείται το φαινόμενο της άνισης μεταχείρισης των ασκουμένων λόγω έλλειψης νομοθετικής ρύθμισης.
- Πρακτική άσκηση με καθόλου έως πολύ χαμηλές απολαβές κάτω από το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα που δεν αρκούν ούτε για την κάλυψη βασικών εξόδων.
- Χαμηλής ποιότητας προσφερόμενες πρακτικές ασκήσεις.

Προτεινόμενες Λύσεις:

Η Επιτροπή Εργασίας της 2ης Βουλής των Νέων Αντιπροσώπων θεωρεί πως το συγκεκριμένο θέμα μπορεί να επιλυθεί μέσω της ψήφισης νόμου ο οποίος θα δίνει

τη δυνατότητα σε νέους να έχουν πρακτική άσκηση μετ'απολαβών εξασφαλίζοντας έτσι συνθήκες ίσης πρόσβασης στην εργασία. Ως εκ τούτου μέλημα της επιτροπής είναι η παροχή προστασίας και η κατάργηση των κοινωνικοοικονομικών διακρίσεων που δημιουργούνται. Με στόχο την εξασφάλιση των βασικών δικαιωμάτων απασχόλησης των ασκουμένων προτείνουμε τα εξής:

1. Όπως καθιερωθεί κατώτατο όριο μισθοδοσίας το ποσό των €480 έχοντας ως πρότυπο το ύψος του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος το οποίο σχεδιάστηκε για να καλύψει τις βασικές ανάγκες διαβίωσης και για μέγιστη χρονική διάρκεια 12 μηνών. Παράλληλα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα επιδοτούνται για το 50% του πιο πάνω ποσού σε μια προσπάθεια δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.
2. Η αμοιβή, τα καθήκοντα και τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, να περιγράφονται από όλους τους εργοδότες σε γραπτή συμφωνία πρακτικής άσκησης αποδεικνύοντας έτσι την πρακτική εμπειρία του ασκουμένου.
3. Τη Σύσταση Ανεξάρτητης Επιτροπής, σύμπραξη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Υπουργείου Εργασίας, Εποπτείας και Αξιολόγησης υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εργασίας που θα εποπτεύει τη μη καταπάτηση της γραπτής συμφωνίας πρακτικής άσκησης και παράλληλα θα δέχεται καταγγελίες και θα προβαίνει στην επίλυση οποιουδήποτε προβλήματος προκύπτει, διασφαλίζοντας την αποφυγή διακρίσεων και δίκαιης μεταχείρισης των εκπαιδευομένων.
4. Να δίνονται επαρκείς πληροφορίες από τους οργανισμούς για τα προσφερόμενα προγράμματα για πρακτική άσκηση.
5. Να δημιουργηθεί εύκολα προσβάσιμο εθνικό αρχείο στο οποίο θα καταχωρούνται όλες οι προσφερόμενες θέσεις πρακτικής άσκησης μαζί με το συμβόλαιο εργασίας του κάθε ασκουμένου.

Επιτροπή Εσωτερικών

«Οριζόντια ψηφοφορία και ενίσχυση συμμετοχής των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων»

Το φαινόμενο της αποστασιοποίησης των πολιτών από το πολιτικό στερέωμα του σήμερα, που εκφράζεται μέσω της αποχής από τις εκλογικές διαδικασίες, είναι καταφανέστατο και άκρως προβληματικό. Συγκεκριμένα, τα ποσοστά που παρατηρήθηκαν στις πρόσφατες εκλογές, με 33% στις Βουλευτικές εκλογές του 2016 και 45% στις Δημοτικές του ίδιου έτους, είναι ενδεικτικά της απαξίωσης σημαντικού ποσοστού του συνόλου της κοινωνίας, προς τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Σημαντικό μέρος των ποσοστών αυτών, αποτελούν οι νέοι της Κύπρου που όλο και περισσότερο γυρνούν την πλάτη προς τα πολιτικά τεκταινόμενα. Η απογοήτευση από το σύστημα, η έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους φορείς χάραξης πολιτικής και η περιθωριοποίηση των νέων από τα κέντρα λήψης αποφάσεων, είναι ορισμένοι από τους λόγους που οδηγούν στην παρατήρηση και σταδιακή όξυνση του φαινομένου.

Σε έρευνα του Κυπριακού Ινστιτούτου Στατιστικολόγων, που διεξήχθη τον Μάρτιο του 2017, σχετικά με το αν οι νέοι είναι διατεθειμένοι να ψηφίσουν στις Προεδρικές Εκλογές του 2018, ποσοστό της τάξης του 63% δήλωσε ότι δεν είναι διατεθειμένο να ψηφίσει. Παράλληλα το 71% δεν εμπιστεύεται κάποιο πολιτικό κόμμα. Όταν οι ερωτηθέντες, κλήθηκαν να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους, είπαν ότι "οι πολιτικοί δεν λένε την αλήθεια, δεν ενδιαφέρονται για τη νεολαία, δεν είναι δίπλα τους και δεν τους βοηθούν".

Η έλλειψη παιδείας και ενημέρωσης, αναφορικά με θέματα Πολιτικής Αγωγής, οδηγεί όχι μόνο στην αποχή από το εκλέγειν, αλλά και από το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Η ενεργός συμμετοχή των νέων, τόσο ως ψηφοφόροι, όσο και ως υποψήφιοι στις εκλογικές διαδικασίες, μόνο θετικά μπορεί να επιφέρει. Ο συνδυασμός της σύγχρονης γνώσης με τις παραδοσιακές πολιτικές εφαρμογές και την εμπειρία των υφιστάμενων φορέων, δύναται να αποτελέσει αξιόπιστη βάση, για ένα πιο υποσχόμενο και προσοδοφόρο μέλλον.

Η έντονη κοινωνική συζήτηση και οι προτάσεις τροποποίησης νόμων που εκκρεμούν επαναφέρουν στο προσκήνιο τη συζήτηση περί "Οριζόντιας

Ψηφοφορίας", ως γνώρισμα ενός νέου πλαισίου εφαρμογής, της εκλογικής διαδικασίας.

Η οριζόντια ψηφοφορία, η οποία δίδει τη δυνατότητα στο εκλογικό σώμα να ψηφίζει πρόσωπα και όχι απαραίτητα κομματικούς σχηματισμούς, ενδεχομένως να ενεργήσει ως αντιστάθμισμα στη δυσαρέσκεια που επιδεικνύουν οι πολίτες και ειδικότερα οι νέοι μέσω της αποχής τους από τις εκλογικές διαδικασίες και την πολιτική σκηνή του τόπου.

Η δυνατότητα επιλογής όχι μόνο κομμάτων αλλά και προσώπων θα φέρει πιο κοντά τους νέους σε διάφορα επίπεδα συνεργασίας, ενεργής συμμετοχής και πολιτικού ενδιαφέροντος.

Η οριζόντια ψηφοφορία εισηγούμαστε όπως τύχει εφαρμογής, πρωτίστως, σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, ήτοι δημοτικές εκλογές, ενόψει του ότι δεν χρειάζεται η χάραξη μιας ευρείας πολιτικής στρατηγικής που να βασίζεται απόλυτα στις πάγιες θέσεις των πολιτικών παρατάξεων.

Το σύστημα αυτό παρέχει αυξημένες επιλογές στον ψηφοφόρο καθώς επιτρέπει κάθετες ή/και οριζόντιες επιλογές. Διαφυλάσσεται ή ακόμα και ενθαρρύνεται το δικαίωμα της κομματικής επιλογής με την έννοια ότι δίνεται η ευχέρεια στον ψηφοφόρο, είτε να επιλέγει μόνο το κόμμα του είτε να επιλέγει υποψήφιους πέραν του ενός κόμματος, είτε να επιλέγει ανεξάρτητους υποψήφιους.

Με την ψήφιση του μέτρου της οριζόντιας ψηφοφορίας ενδείκνυται όπως ο κόσμος τύχει της δέουσας ενημέρωσης από τους αρμόδιους φορείς αναφορικά με τους κανόνες αυτού του μηχανισμού. Η εν λόγω ενημέρωση θα αποσκοπεί στην ομαλή ένταξη του εκλογικού σώματος στη νέα αυτή διαδικασία για την καλύτερη δυνατή διεξαγωγή των εκλογικών αναμετρήσεων.

Δεδομένης της πολυπλοκότητας των βουλευτικών εκλογών και της διαφοροποίησής τους από τις δημοτικές εκλογές, η ενδεχόμενη εφαρμογή της οριζόντιας ψηφοφορίας στις εν λόγω εκλογές προϋποθέτει ενδελεχή και εμπειριστατωμένη μελέτη από ομάδα τεχνοκρατών και άλλων εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών.

Προτείνεται ως μέρος των ενεργειών υιοθέτησης της οριζόντιας ψηφοφορίας τόσο στις δημοτικές όσο και στις βουλευτικές εκλογές η διενέργεια εμπειριστατωμένης έρευνας και συλλογή εισηγήσεων ούτως ώστε να καταλήξουμε στο ορθό πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω εκλογικού μέτρου.

Η "οριζόντια ψηφοφορία" όπως την ορίζουμε σίγουρα δεν αποτελεί πανάκεια. Με την ορθή όμως εφαρμογή της αποτελεί αποθέωση της δημοκρατίας και δίνει ελευθερία στον ψηφοφόρο, αλλά και έδαφος σε όλους τους υποψηφίους και όλες τις παρατάξεις να αντιπροσωπευθούν αντάξια του βεληνεκούς τους και των ιδιοτήτων τους.

Επιτροπή Παιδείας

«Αναγνώριση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης»

Σύμφωνα με τη μελέτη του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (2016) στην Κύπρο απουσιάζει το πλαίσιο επικύρωσης και αναγνώρισης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης καθώς και η θέσπιση έγκυρων μηχανισμών επικύρωσης. Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι η υποβολή προτάσεων για την εξασφάλιση ποιοτικής εφαρμογής και τη βιωσιμότητα του σχετικού εθνικού σχεδίου δράσης για την αναγνώριση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Όπως προβλέπεται από τη σχετική σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2012) για την προώθηση της θέσπισης μηχανισμών για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης θα παρέχεται στους νέους (13-35) η δυνατότητα επικύρωσης των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους. Με την επικύρωση αυτή θα αποκτούν προσόντα, τα οποία θα μπορούν να αξιοποιήσουν για εκπαιδευτικούς, επαγγελματικούς ή άλλους σκοπούς προάγοντας ίσες ευκαιρίες και ευελιξία στους νέους.

Επίσης η αναγνώριση αυτή θα συμβάλει ποικιλοτρόπως στην ευημερία και στην ανάπτυξη του τόπου μας ενισχύοντας την Δια Βίου Μάθηση. Ήδη σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες όπως η Σουηδία το μοντέλο επικύρωσης μη τυπικής και άτυπης μάθησης συμβάλλει στην ανάπτυξη της προσωπικής ευαισθητοποίησης των νέων ατόμων όσον αφορά τις ικανότητές τους.

Με τους όρους τυπική μη τυπική και άτυπη μάθηση εννοούνται τα πιο κάτω:

Τυπική μάθηση: Αφορά τη μάθηση που λαμβάνεται από τα συστήματα γενικής εκπαίδευσης, αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συντελείται σε ένα οργανωμένο και δομημένο περιβάλλον και οδηγεί στην αναγνώριση επαγγελματικού προσόντος, συνήθως με τη μορφή πιστοποιητικού ή διπλώματος.

Μη τυπική μάθηση: Μη τυπική μάθηση είναι ένας εκούσιος τρόπος μάθησης, δηλαδή κατόπιν επιλογής των εκπαιδευομένων, που λαμβάνει χώρα σε ένα ευρύ φάσμα γεγονότων και καταστάσεων για τις οποίες η διδασκαλία/κατάρτιση και μάθηση δεν είναι απαραίτητα η μοναδική ή κύρια δραστηριότητά τους. Αφορά τη μάθηση που πραγματοποιείται μέσω σχεδιασμένων δραστηριοτήτων (όσον αφορά τους μαθησιακούς στόχους και το χρονικό πλαίσιο), όπου υπάρχει κάποια

μορφή στήριξης της μάθησης (όπως είναι η σχέση εκπαιδευομένου-εκπαιδευτή). Μπορεί να καλύπτει προγράμματα για τη μετάδοση σχετικών με την εργασία δεξιοτήτων, τον αλφαριθμητισμό των ενηλίκων και τη βασική εκπαίδευση για όσους εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο.

Άτυπη μάθηση: Η μάθηση που προκύπτει από καθημερινές δραστηριότητες, οι οποίες σχετίζονται με την εργασία, την οικογένεια ή τον ελεύθερο χρόνο. Δεν είναι οργανωμένη ούτε διαρθρωμένη όσον αφορά τους στόχους, τον χρόνο ή τα μαθησιακά μέσα. Η άτυπη μάθηση μπορεί να μην είναι σκόπιμη από την πλευρά του εκπαιδευομένου. Παραδείγματα μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί μέσω άτυπης μάθησης είναι οι δεξιότητες που έχουν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της ζωής και η επαγγελματική πείρα.

Ως εκ τούτου προτείνονται τα ακόλουθα:

A. Συνδυασμός Τυπικής και Μη Τυπικής μάθησης

Εγκεκριμένοι λειτουργοί νεολαίας¹ μετά από αίτημα των σχολείων προσχολικής έως και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα παρέχουν υπηρεσίες ως πιστοποιημένοι εκπαιδευτές μη τυπικής μάθησης². Οι λειτουργοί με εργαλείο τη μη τυπική μάθηση και σε συνεργασία με τη διεύθυνση της σχολικής μονάδας θα προσφέρουν στους μαθητές εργαστήρια σε διάφορες θεματικές. Τον πρώτο χρόνο το πρόγραμμα αυτό να εφαρμοστεί πιλοτικά σε ορισμένο αριθμό σχολείων και στη συνέχεια με βάση τις ανάγκες της κάθε σχολικής μονάδας δύναται να εφαρμόζεται μία (1) έως τρεις (3) φορές ανά σχολική χρονιά. Τα εργαστήρια επιμόρφωσης υπό των λειτουργών νεολαίας θα λαμβάνουν χώρα κατά τη λήξη των σχολικών εργασιών και θα χορηγούν ανάλογη πιστοποίηση συμμετοχής ή/και κατάρτισης.

Επίσης η επιτροπή η οποία ορίστηκε μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου την 11η Φεβρουαρίου 2013 (Αρ.Απ.: 74.676) είναι σημαντικό να διευρυνθεί με τη συμμετοχή εκπροσώπου του Συμβουλίου Νεολαίας για να διασφαλισθεί η συμμετοχή της επίσημης πλατφόρμας των μη κυβερνητικών οργανώσεων νεολαίας στην διαμόρφωση του εν λόγω εθνικού σχεδίου δράσης. Ακόμη το Συμβούλιο Νεολαίας και οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) να έχουν την κατοχυρωμένη, διά μέσου σχετικού κανονισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, δυνατότητα να προσφέρουν ενημερωτικές ημερίδες σχετικά με

¹Εκκρεμεί έγκριση του εγγράφου πολιτικής για την αναγνώριση του λειτουργού νεολαίας ως επαγγελματικό προσόν.

²Από ΑναΔ μέσω ΣΕΠ

προγράμματα (Ευρωπαϊκά κ.ά.) και ευκαιρίες μη τυπικής και άτυπης μάθησης στις σχολικές μονάδες.

Επίσης το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να εντάξει δραστηριότητες μη τυπικής μάθησης στα υφιστάμενα θερινά σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του, αναθέτοντας τις δραστηριότητες στους πιστοποιημένους εκπαιδευτές. Την ίδια στιγμή και σε συνεργασία με τον Οργανισμό Νεολαίας να καθιερωθούν θερινές κατασκηνώσεις -διαφόρων θεματικών- με μεθόδους μη τυπικής μάθησης για νέους ηλικίας 13- 35 ετών.

Β. Επαγγελματική Κατάρτιση

Η επαγγελματική κατάρτιση (vocational-training) να πραγματοποιείται μέσω του συνδυασμού μερικής κατάρτισης στην επιχείρηση και μερικής συμμετοχής σε σχολή επαγγελματικής κατάρτισης. Σε αυτό το πλαίσιο να θεσπιστεί βασική νομοθεσία σχετικά με τον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης, η οποία να περιλαμβάνει κατά βάση ταυτόσημους κανόνες για τα επαγγέλματα και τις βιοτεχνίες που αφορούν τεχνικά επαγγέλματα. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συμφωνία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, να χορηγεί κρατική αναγνώριση στην κατάρτιση μέσω νομοθετικού πλαισίου και να θεσπίσει αντίστοιχες πρόνοιες κατάρτισης. Οι πρόνοιες κατάρτισης να καθορίζουν τους στόχους, τη διάρκεια, το περιεχόμενο και την εγκυρότητα της κατάρτισης των επιχειρήσεων αξιοποιώντας τις υφιστάμενες υπηρεσίες της ΑνΑΔ. Η ευθύνη για την παροχή συμβουλών, την παρακολούθηση της εφαρμογής της κατάρτισης στις επιχειρήσεις, τη διεξαγωγή εξετάσεων και την απονομή πιστοποιητικών προσόντων να ανήκει από κοινού στην ομάδα υλοποίησης του ΥΠΠ και στα αντίστοιχα εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια ως αυτο-ρυθμιστικά όργανα στους τομείς της κατάρτισης για τη βιομηχανία και το εμπόριο.

Γ. Θέσπιση μηχανισμών επικύρωσης μη τυπικής και άτυπης μάθησης

Η επιτροπή που ορίστηκε μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου την 11^η Φεβρουαρίου 2013 (Αρ.Απ.: 74.676) να δημιουργήσει κλειστού τύπου ηλεκτρονική πλατφόρμα πιστοποίησης προσόντων που αποκτήθηκαν μέσω της μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Στην πλατφόρμα τα ύτην, οι διοργανωτές ενός προγράμματος θα καταθέτουν τα προσόντα που θα αποκτηθούν/αποκτήθηκαν μέσω της μη τυπικής μάθησης στο πλαίσιο του εκάστοτε προγράμματος, καθώς και τα στοιχεία των συμμετεχόντων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Η

προαναφερθείσα πλατφόρμα θα εκδίδει και θα αναβαθμίζει το ηλεκτρονικό προφίλ του κάθε ένα από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα με τα προσόντα που αποκτήθηκαν μέσω του προγράμματος ή/και θα αποστέλλει στους συμμετέχοντες ηλεκτρονικό μήνυμα επισυνάπτοντας πιστοποιητικό με τα προσόντα που αποκτήθηκαν μέσω του προγράμματος. Σημειώνεται ότι εάν οι διοργανωτές του προγράμματος δεν είναι οργανώσεις νεολαίας μέλη του Συμβουλίου Νεολαίας, πρέπει να είναι πιστοποιημένοι από την ΑνΑΔ.

Όσον αφορά την άτυπη μάθηση, προτείνεται η ένταξη σύντομης εξέτασης αναλόγως της μάθησης που αποκτήθηκε ειδικά σε επαγγέλματα καλλιτεχνικής φύσης, τεχνικά και τεχνολογικά (STEM) επαγγέλματα, όπου είναι εφικτό. Παράλληλα με την προαναφερθείσα εξέταση να δίνεται στον ενδιαφερόμενο προς πιστοποίηση ένα έντυπο συμπλήρωσης μικρής έκθεσης τοποθέτησης, η οποία θα περιγράφει σημαντικές εμπειρίες και γνώσεις που αποκτήθηκαν. Επιπρόσθετα, άτομα που συμμετείχαν σε δραστηριότητες κατά τις οποίες αποκτήθηκαν δεξιότητες (hardskills) μπορούν επίσης να τύχουν αντίστοιχης (με την πιο πάνω) εξέτασης. Την ευθύνη διεξαγωγής των εξετάσεων ανά τομέα και κλάδο θα έχει η Υπηρεσία Εξετάσεων του ΥΠΠ.

Συμπερασματικά, το παρόν έγγραφο στηρίζει τις τρέχουσες διαδικασίες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης και του Σχεδίου Δράσης Πιλοτικής Εφαρμογής με έμφαση στον τομέα της Νεολαίας. Θεωρούμε πως με τις παραπάνω προτάσεις τα σχέδια θα εμπλουτιστούν και θα αποκτήσουν πιο ποιοτικά αποτελέσματα για τους νέους.

Επιτροπή Περιβάλλοντος

«Διαχείριση αποβλήτων – αστικών και άλλων λυμάτων»

Η υφιστάμενη παρατεταμένη χρήση των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ), Κοτσιάτη και Βατί, δεν εναρμονίζεται με τη νομοθεσία που διέπει η Ευρωπαϊκή Οδηγία (1999/31/EC). Σοβαρό αντίκτυπο παρουσιάζεται στους τρεις κύριους τομείς, οικονομία – κοινωνία – περιβάλλον. Πιο κάτω παρατίθενται συστάσεις για μείωση και ορθή διαχείριση των αποβλήτων σε όλη την έκταση της χώρας.

Σύσταση 1 – Σχέδιο Παροχής Κινήτρων

Η Πρόταση για Σχέδιο Παροχής Κινήτρων έχει ως στόχο την ενθάρρυνση για ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης των πολιτών με απώτερο σκοπό την μείωση παραγωγής αποβλήτων. Τα κίνητρα αποτελούν ένα πρόσφορο εργαλείο και μέσο για την περιβαλλοντική ενεργειακή διαδικασία χωρίς άμεσο οικονομικό κόστος για το Κράτος και προωθούν την μείωση παραγωγής αποβλήτων νοουμένου ότι δεν δημιουργούν επιβαρύνσεις στο χώρο που αξιοποιούνται.

Η Εισήγηση η οποία θα αποτελέσει μακροπρόθεσμα μέρος του Σχεδίου Περιβαλλοντικών Κινήτρων στηρίζεται στους πυλώνες:

1. **Pay as you throw (Πληρώνω όσο πετάω):** Με το μέτρο αυτό νομικά ή φυσικά άτομα πληρώνουν αναλόγως της ποσότητας των αποβλήτων που παράγουν. Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες Α) Ανάλογα με το βάρος, όπως δοκιμάστηκε πιλοτικά στο Δήμο Αγλαντζιάς β) Ανάλογα με τον Όγκο: Με τη μέθοδο της προπληρωμένης σακούλας. Οι δύο αυτές μέθοδοι έχουν αποδειχθεί ότι συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση των αποβλήτων με άμεσο οικονομικό κίνητρο καθότι όσα λιγότερα απόβλητα παράγει ένα νοικοκυριό τόσα λιγότερα πληρώνει, με οικονομικές διευκολύνσεις σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Εμφανές παράδειγμα παρουσιάζεται να είναι η περίπτωση του Zero Waste Europe (case study 2 – the story of Argenton 2014), όπου μία πόλη στην Καταλονία μόνο με την εφαρμογή της μεθόδου *pay as you throw* μείωσαν κατά 15% τα οικιακά απόβλητα. Το μέτρο αυτό να εφαρμοστεί καθολικά αφού προηγηθεί πιλοτική εφαρμογή του σε αγροτικές και σε αστικές περιοχές, η οποία θα διαρκέσει 6 μήνες.
2. **Μείωση αποβλήτων - Μείωση φορολογικών δαπανών:** Δίνονται φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις, όπως μειωμένος φορολογικός συντελεστής ή φοροαπαλλαγή κάθε τέλος του χρόνου επί των ετήσιων

φορολογικών εκθέσεων κάθε επιχείρησης, με την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιεί ανακυκλώσιμα υλικά. Κατά αυτό τον τρόπο οι επιχειρήσεις θα έχουν το κίνητρο να χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη ανακυκλώσιμα υλικά με στόχο την μείωση μη ανακυκλώσιμων αποβλήτων, αφού το σχέδιο αυτό προνοεί ότι τα ανακυκλώσιμα απόβλητα δεν χρεώνονται σε αντίθεση με τα δεύτερα που θα χρεώνονται σύμφωνα με τον πρώτο πυλώνα (pay as you throw).

Κατά τη διάρκεια της περιόδου προσαρμογής της παρούσας πρότασης θα διενεργούνται ενημερωτικές εκστρατείες μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης των αποβλήτων. Η εκστρατεία θα επικεντρώνεται, αλλά δεν είναι εξαντλητική, στα ακόλουθα δύο μέτρα:

- Κομποστοποίηση: Η φθηνότερη περιβαλλοντικά φιλικότερη μορφή ανακύκλωσης καθότι δεν απαιτεί μεταφορά των υλικών, ούτε κατανάλωση ενέργειας, ούτε εξειδικευμένη τεχνολογία ενώ παράγει χρήσιμο οργανικό λίπασμα το οποίο μπορεί να διατεθεί στον χώρο παραγωγής του.
- Ορθή διαλογή αποβλήτων.

Σύσταση 2 – Έλεγχος και Ενίσχυση της Υφιστάμενης περί Αποβλήτων Νομοθεσίας

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Ενδελεχή και συνεχή επιθεώρηση εταιρειών διαχείρισης, μεταφοράς και αποθήκευσης αποβλήτων, καθώς και των υφιστάμενων χώρων Κοτσιάτη και Βατί. Οι επιθεωρητές θα ακολουθήσουν το μοντέλο εργασίας των επιθεωρητών άλλων υπηρεσιών, που είναι ήδη σε εφαρμογή.
2. Αποδοτικότερη χρήση λειτουργίας των Πράσινων Σημείων. Τα πράσινα σημεία πρέπει να ακολουθούν τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και να αποτελούν χώρους βέλτιστης προσωρινής αποθήκευσης των αντικειμένων που χρήζουν επαναχρησιμοποίησης. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι υπεύθυνη δια νόμου για την ορθή διαχείριση των σημείων αυτών.
3. Βελτιστοποίηση της κρατικής βάσης δεδομένων (Στατιστική Υπηρεσία) σχετικά με την παραγωγή και διαχείριση αποβλήτων. Η συνεχής καταγραφή του είδους, της ποσότητας και της προέλευσης των αποβλήτων και άλλων λυμάτων, αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για την ορθότερη διαχείριση των αποβλήτων. Το Τμήμα Περιβάλλοντος θα

είναι υπεύθυνο για τη συντήρηση μιας τέτοιας ενοποιημένης βάσης δεδομένων.

4. Δημιουργία δικτύου παρατηρητών καταγραφής παράνομων σκουπιδότοπων. Οι μη κυβερνητικοί-μη κερδοσκοπικοί (ΜΚΟ) περιβαλλοντικοί οργανισμοί καθώς και ανεξάρτητοι πολίτες μπορούν να αποτελούν την πηγή εθελοντών για την αντιμετώπιση του προβλήματος των παράνομων σκουπιδότοπων. Η δημιουργία και ο συντονισμός των εν λόγω ομάδων, θα είναι αποτέλεσμα διατμηματικής συνεργασίας, μεταξύ των αρμόδιων φορέων και οργανισμών.

ΜΕΡΟΣ Β'

Η μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί κύριο μέλημα ώστε να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Μόνο με τη συμπόρευση και τη συνεργασία των δημοτών θα επιτευχθεί αλλαγή στη διαχείριση των αποβλήτων. Αυτό επιβεβαιώνεται από παραδείγματα ευρωπαϊκών χωρών των οποίων τα συστήματα διαχείρισης θέτουν ως βασική προϋπόθεση την ενεργή συμμετοχή των πολιτών.

Η ενίσχυση ιδιωτικών εταιριών και ΜΚΟ, από την τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί κύρια πηγή εργατικών πόρων. Για παράδειγμα η εργοδότηση ατόμων για συλλογή και διαχωρισμό αποβλήτων από την περιφέρεια. Επίσης, να υποχρεούνται με ιδίου πόρους η κάθε οικία, όπως διαθέτει τριών ειδών κάδους για καλύτερο διαχωρισμό των οικιακών αποβλήτων. Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των πολιτών, θα εφαρμόζονται χρηματικές ποινές.

Επίσης, προωθείται η δημιουργία χώρου συγκέντρωσης κλαδεμάτων και άλλων οργανικών αποβλήτων σε στρατηγικά σημεία των δήμων και κοινοτήτων. Επίσης στο χώρο αυτό προτείνεται να τοποθετηθεί ένας μεγάλος κάδος κομποστοποίησης με σκοπό την παραγωγή λιπάσματος και φυτοχώματος το οποίο θα διατίθεται στους πολίτες σε πολύ χαμηλή τιμή.

Με αυτό τον τρόπο ο φόρτος εργασίας των Δημοτικών και Κοινοτικών Αρχών θα τυγχάνει καλύτερης κατανομής και σημαντικής μείωσης. Για σκοπούς περιβαλλοντικής πολιτικής παρέχονται ευρωπαϊκές επιχορήγησης για ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού έχοντας ως αποτέλεσμα την μείωση της ανεργίας. Επίσης οι τοπικές αρχές θα έχουν επιπλέον έσοδα από την προσφορά του χαμηλού κόστους λιπάσματος.

Οι άμεσες και αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και την οικονομία από τη μη ορθή διαχείριση των αποβλήτων καθιστά αναγκαία την επανεξέταση της διαχείρισης των αποβλήτων, αστικών και άλλων λυμάτων. Αποτελεί ηθική υποχρέωση όλων μας η ανάληψη ευθυνών, ούτως ώστε να παραδώσουμε στις επόμενες γενεές ένα υγιές περιβάλλον. Η ιεράρχηση της διαχείρισης των αποβλήτων σε συνδυασμό με

την συλλογική οργάνωση και την θέσπιση και υιοθέτηση των ευρωπαϊκών οδηγιών, θα οδηγήσει στον επαναπροσδιορισμό της περιβαλλοντικής συνείδησης περί των αποβλήτων.